

Вх. № 297/65
 Дата 12.08.2014

Уважаеми Господа,

Считаме, че бихме могли да дадем становище най-вече по отношение частта от описания от Вас казус, която е пряко свързана с професионалната ни квалификация. Чувстваме се длъжни да подчертаем, че лицата с характеристики описани в чл.146, ал.1 и 2 от ЗЗ, попадайки в контекста на чл.150 и чл. 155 от същия са с нарушени основни психични функции, а именно не са способни да разбират свойството и значението на извършеното, както и да ръководят постъпките си, включително и да изразяват информирано съгласие за лечение. Отново в чл.155 е упоменато, че те "поради заболяването си могат да извършат престъпление, което представлява опасност за близките им, за околните, за обществото или застрашава сериозно здравето им". Към времето, когато се пристъпва към първо дело с предложение от страна на експерт психиатър за извършване на стационарна експертиза на психично болно лице, с цел да се определи вида, продължителността и мястото на осъществяване на лечение на същото със задължителен характер /чл.159 от ЗЗ/, лицето все още притежава всички или част от характеристиките описани в чл.150 и 155 от ЗЗ. Важи полученото от районен съдия разрешение за задължително лечение за срок от 48 часа, последващо това на управителя на психиатричното лечебно заведение за срок от 24 часа /чл.154. от ЗЗ/. Така описано лице с признато поне за момента нарушение на базисните психични функции /на теория и на практика не носещо отговорност за действията си и представляващо опасност за себе си и/или околните/ е високо рисково по отношение на извеждане от защитената среда на психиатричен стационар, както и неспособно да дава съгласие или да оттегли такова за лично явяване пред съда. Чувстваме се длъжни да напомним, че „здравословното състояние на лицето“ /чл.158, ал.5/ би следвало да включва и психичния статус на същото, който в хипотезата на чл. 146, 150 и 155 от ЗЗ е съответен на краткотрайно или продължително разстройство на съзнанието пречатващо способността да се разбира свойството

и значението на извършеното и да се ръководят действията. С други думи това включва всички пациенти преминали през разрешените от главен лекар/управител и в последствие районен съдия 72 часа задължително лечение и неповлияли се от него. Видеовръзката е и би била и за в бъдеще облекчение както за Съда, Прокуратурата и Защитата така и за Пациента и лечебното заведение, в което той е временно настанен. В случай, че това се прецени като неправомерно, надяваме се да остане разбирането, че пациенти отговарящи на критериите за задължително лечение в рамките на първите 72 часа са практически нетранспортабилни извън пределите на стационара на психиатричното лечебно заведение като високорискови и за себе си и за околните. В духа на грижата за психично болен пациент, спазването на неговите граждански права и избягването на тегнешата над него Стигма сме убедени, че превеждането му с ограничителни и охрана /наложителни при лице с нарушена способност да се разбира свойството и значението на извършеното и да се ръководят действията/ пред погледите на всички граждани до пристигане в съдебна зала не може да се приеме като стъпка в правилна посока.

Д-р Надя Желязкова
Председател на УС на БИЛА

